

آبونه شرا ائلی : حریر

ایچون سنه لکی (۲۷۵)

آلتی آلتی (۱۰۰) فروشدر

لسخه سی • فروشدر

سنه لکی ۵۲ نسخه دره

اوار خانه آفرده حریت

اوتلی قارشو سنده کی سونا قاده

اخطاریات

آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع المنوبه

قبول اولنور درج ایدله یی

یازیر اطاده اولغاز

۱۳۴۱

ادرس تبدیله ده آبریمجه

بش غروش کوندر ملیدر

مکتوبلرک امضاری واضح

و اولوقاقلی اولسی و آبونه

صره نومروسی محتوی

بولونمسی لازمدار

ممالک اجنیه ایچون آبونه

اولانلرک آدرس لرینک فرالتر

یازلسی رجا اولنور

باره کوندر لکی زمان نه

داثر اولدی یی واضحاً بیلدی

لسی رجا اولنور

دونكى وبو كونكى اسلام عالمى

- ۴ -

« ناهجا تعصب » حقيقى دىندارلىق شىكلىنىدە رىياكار بىر ۋەزىيەتتە. ئالەمنى احاطە ايدىرگن برچوق « بقية الاف » علمائى صالحين بولكا قارشىو قىيام ايتدىلر ، حالبوكه ارتق ايش قارىشمش ايدى . « دين مېن » وجدوايمان ايله يوكسلىتىدىكى وياشاندېنى افرادى اوزرنده هب اوفياض تاثيرىنى كوسترمىكدن كىرو قالمادېنى حالىدە « ناهجا تعصب » نىسدر ايدىيور . . . حقيقى دىندارلىق صف لىالده بىللە يربولمايوردى . « تعصب » يك مقبول برشيدىر . دىندە ، ملىتدە ، مىللەتكە ، صىغىتدە ، تعصب اىلماز . اساسسىز برشى اولور . صىمىي ، درونى عشق اولماز . لىكن ناهجا تعصب ظلم برشيدىر .

ناهجا تعصب اسلام ئالەندە حىكم قرآنك براعتىنى تام ايله تفريق بيوردېنى اوج اساسى برىيە قارىشىدېر . ايشە باشلامشدر . دنيوى حقوق ووظائف عقائده وعبادته مزج ايدرك دائما بوايىكى سىما ايله كورينىرك هب دنيوى شىئره اوسامشدر . دنيوى وظائف وحقوقه عائد اولان شىئرى عقيدوى وديانى اولمى اوزره كوسترمش والينه آلدېنى آتلى بر « كفر والحاد » قامچىسىلە پادشاهدن كويدهكى صغرتماجە قدر هر كسى قورقوشمىشدر . ايشە بولك نتيجهسى اولارق اسلام ئالەندە حياتى مسائلده برتوقف دورى باشلامشدر . باشدن باشە جانلى ويوروين اساسلر طورونجه يرينە بو ناهجا تعصب قائم اولمشدر . صوكرا . . .

اسلام عالمى درين غفلت و غطائتە دالمش كتمشدر . چاليشمادىن ياشامق ايجون برچارە بولمشدر : علمى اهل ايله ناهجا تعصب سايەلىندە رىياكار ، زاهد وىتى كورينىرك حاكم اولمى « دين » كى قدسى بر قدرتك تجىل و تقدىر ايتدىكى « علم » مىللىتىدە كوروشمىشدر . حالبوكه « عالم » اولمى ايجون نه قدر دشوار بر سىيە احتياج وارد . بوايسە سرعته تحيز اتمك وحقوق ووظائف بشرى اوزرنده حاكم اولمى ايشەمشدر . بوش بر دماغ ايله طوتىدېر اىلمەجنى آ كلابجه درحال رىياكار اولمشدر . ايشە اسلام ئالەندە حقيقى علمائى ياقى باشندە صورت وقيافت اعتبارلە اولنرە بىكزە يەرك عالم كىيلىك ايشەين بر صنف ظهور ايدىنجه اسكى صلابت قالمامشدر . حالبوكه « دين » كى قدسى بر خورە لىدە اولمىق - مەنى ستر ايجون ايشە بولدن استفادە ايتمشدر .

اسلام عالمى ايجندە بو كوتو قابتە اك چوقوزم هيئتمزدوشمىشدر . بو دوشكونلىك اسباب و عوامل ، حقيقى دىندارلىقتە - ينى حىكم

قرآنك كوستردىكى كى مىسئاللىك - يرينە بر چوق شىئرك قائم اولمى ايجن . بوراى بر درلو كشف ايدىلەمەمشدر . بزم بوتوقف و انحطاط دورىمىز غىربك انقباء دورندن انقلاب ونجدد دورينە انتقال ايتدىكى زمانە تصادف ايدىر .

مغلوبىتىر تولى ايدىرگن وبوتون اسلام عالمى برربر غىرب مىللەتنك اسارت واستملاكى آلتە كىرگن دولت رىجلمز بردن رباقە طرزه دركولمىشدرى . اعراضى كشف ايله جمعىتمزده تقسيم اعمالى طورديران ورفاهى ييقارق سىفالى آرتيدىران عواملى آراشيدىر . چوق يردە بو نىسورى « دين » مزده بولمىشدر . قارشولرنده آباء دين اولان علمائىدە ۋىزىيەلىرى درست دىكلى .

رجال دولت ظن ايدىيورلردى كه اسلام عالمى نجددە مظهر قىلمق ايجون مطلقا غىربلىك شىئى لازمدر . بو چوق كوتو بر قابت حاضر - لايوردى . ايلار دورە اسلامە باقارق جمعىتك كچىردىكى استىحالاتى تدقيق ايله « دين » حاكىت تامەسقى بخش ايدرك ناهجا تعصبى ، جهلى ازاله ايدەجك يردە بردن هجومى « دين » چويردىلر .

بر آرويا اوزىيە چىقىدى . نىظىيات دىنيان هېچدە بىكزە مەين « ايجوبە » ايله درحال قوجە برارادى جمعىتى تىبدىل ايدىيور . جىكلرىنە اينامىشلىرى ايدى .

بر جمعىت ايجندە دىقتىدن ، حرشندن ، عادتندن كان روحدە كولكشمش بوقدر درونى و اخسى وارلقلىرى برامرنامە ايله كىشىدېر . بىلەجكارىنە اينان بوزواللى آدمار مىللىتكە « غىرب مدىنىتى » صوفىق ايتىدىلر و هېچ كىمسە ، ايمانلى هېچ بر مىلمان يوقدر كه غىرب مدىنىتى دىنيان شىء آلبانى ، نىيائى ، صنائى ايسە او مىللىتكە كىر مىسون دىسون . بو مىسلىكدن مىسلمانلر مزهدر . آخىق صوفولان غىرب مدىنىتى دىكلى ، غىربى رفاقە سوق ايدىن حرىكات دىكلى . جمعىتمزە نەلر كىردى ، براز سىر ايدەلم .

بر اجتماعى هيئتك بر درونى حياتى وارد . درونى حياتىدە بين الامە ياشار . ظاهرى حياتى بين المللدەر . درونى حياتىدە ايلك كوزە جاربان دىيىدۇر . بو دين ايله متدين باشقە مىللەتلە هرقلە او بين الامە بر حيات ياشار و درونى حيات اونك ايجون اخسى برارادەدر . اوندن آريلاماز . چونكه ملتى اعتبارلە سىجوى ، روحى علاقهسى كندوسندە مان فطرى بر حالت آلمش كىيدر .

ملىك مەنى ، دىنيان كوى درونى حياتىدەدر . اورادە عقلا

حاکمیت در زمانه ناب سولر . بودرونی بر دو بقدره « ایمان » و « ده بر لکدر . ایشته « وطن عشق » ، « مائه عشق » ، « استقلال عشق » بودین حیانتدن کلیر که درونیدر . هیچ بر وجهه شرکت قبول ایتز . آنحق درونی حیانه بر اولانلرله اشتراك ایدر . حرث و صرف ده بو با فاقده ایشار . ملتک میز وصفی آنحق بودرونی حیانتدر . او ، بونکه باشقملر نه هیچ بکنزه من . « ظاهری حیات » ، آفاقدر . اولک ایچون بین المللدر . ظاهری حیانه ملتک بر بر لریله بر لشیمن . دین اخلاق درونی حیانه مائد اولدینی کی اقتصاد ، بدیمات ده ظاهری حیانه مائددر . واقعا ادبیات درونی حیانه کیر . آنحق بین الملل بر ربط مشترکی ده وارددر . بشری حرکتلر یا فکر . با حسه مائد اولور . هر ایکسک آز جوق تداخلی ممکندر . لکن دینی ، اخلاق هر شینک فوقیده در . ایشته بزم رجاتلر بو قطعه دقت ایتمه برک استقلال ، وطن و مائه عشقی ، احتوا ایدن درونی حیانتیزی تمامیه (غرب طرز) ینه جویرمک ایسته دیلر . جویران نه لریامادی ؟ اورویاده کوردکاری آلیانک و قناتک ترقیسنی مطلقا « دین » قیدندن صبرلر قلیزیه حل ایستیلر . حال بو که درونی حیات قوتلی اولمادقه محیط اهتزاز ایتزدی . محیطک اهتزاز « مقدسه » بی ، « مفکوره » بی قوتلندیرردی . بوقوت سوقیه اوجمیتده صنفلر ، مسلکدر ، زمزمه ل حاصل اولوردی . درونی حیات بونلر آراشده « تساند » ی میدانه کتیریدی ، و ایسته اوندن سوکراده بملکنه دون ملت بوایش بولوی سایه سنده قیات و آلیانده ترقی ایدردی . بونک ادبی هب درونی حیانه ایدی . ضرب تقلیدی قدیم مؤسسات اوزرینه بوکلندی . طبعیدر که ضرب تأسیساتی کندی دین و حرثلرندن دوغمشیدی . بزم تأسیساتمزد بزم مخصوصا تمزدن ایدی . ایش او یله قاریشیدی که ضربک تربیه و تحصیل طرزلی بزم کتیریلورکن مؤبدلری ده ضربی اولدی و شرقک روخندن ، حرثندن دوغمش اولان مؤسسات امال و ترک ایددی . بو کوزل مؤسسه لره « مستحانه » دیدیلر ، « پس - زند » دیدیلر . جوق اعلا آنحق بو مؤسسه لره بینه قونیلانلر ده « حائل » اولدینی ؟

جمل بر لسان ، باجه بر ادبیات ، تقلیدی بر حیات باشلادی . بو کو تو تقلید مستحصل و امال بر حیات ویرمیدی ایچون درونی بوندی . تنظیمات بورج ایلده باشلامشیدی . بورجک کتیریدی نروت ایدارلر ایلد صرف ایددی . ملتک صبرنه آخیر بوشاد بون عمومیه بوکلندی . کلن بورج ملکیتک اقتصادی و بملرینی ایشتمه دی . سرایلر قوناقلر استکیلکدن چیقاراق طنان و ششمه لی بر شکله سوقلادی . بک قوقلر ضربی شکله کادی . سالون حیانتلری با نیلاجه آراق بر ضرب ذهنیت و مدنی قیول ایتش عد ایدلرک اقتصاد طرسلر حائلوکه « حرث و صرف » اسلامی و ملی ایدی . بونک اوزرینه وورولان بادانه نه قدر جوروکه حقیقی ایدر

ضرب مدنیق بک لزوملو برشی ایدی . اسلام مدنیق شیمیدی قدر تماس ایشلرکی مدنیقلر کی بونکله ده تماس ایدرک بین الملل ارلان مدنیندن لزوم و فائده سی غیرمشرک اولانی آلاجه دی . لکن بو آلیش او یله زعم ایتدکاری کی « عصری » نامی آلتده طوبلا قلیر مسخره قلیر دکادی . ممکنه ضرب تأسیساتندن کتیریلن قوقلش بر اخلاق ، چالیشانن باشماق ایچون بر یاغلی نامورینه انساب ، شیق و اوزو یا کاری کیشک و آلامود دبیلر کورونمک ایشته بونلر غریبده شودیاده کلن « بکرمنجی عصرک مناسنه او یل تجدد انقلاب » دیککاری شو صایدیمزدن باشقه برشی ایسه لطفاً بارماق لریله اشارت ایدرک کوسترسونلر ا نردم بر قاریقه پایدیلر ؟ هانکی دکنلر ده ایشته بن قلیات شرکتلری تأسیس ایتدیلر ؟ فیاض طوب اقلریمزک نره سنده بر معدن قازارق ضرب اصولیه ایشته دیلر ؟ حالا حضرت آدم زمانندن قالمه حیانه برون رنجیر لکی « زراعت جسمه » نره زده جویردیلر ؟ حالا صابانک اوکلندن او کوزی آلدیلر می ؟ هانکی فیضی مکتبلر نده بزم درست بر لمان یا بحق ، بر شومن دوفر کذرکاهی تعیین ایدم جک قاج مهندس یتشدیردیلر ؟ زده بر « تکنیک - فن » مؤسسه میدانه کتیردیلر ؟ خرابه لردن لشان ویردکاری ایدم ایتدکاری تورک دیارینک نره سنده معلا و نفیس بر « بنا » قوردیلر ؟ اقتصادی حرکتلرک نره سنده بر فیض کوستردیلر ؟ اسلام دینی ترقی و تعالی مائی ، غرب مدنیتنک دشمنی کوستردیلر مشروطیتدن بری لطفاً کوسترسونلر که شو محروم دیارک هانکی کوشه سنده کندی ایدم ایتدکاری وجهه اوزره « بکرمنجی عصرک باغیر دینی حیات و فعالیتنه لایق برایش پایدیلر ؟ بونی باغیرانلرک بوکون انده کی « خزینة نجویلی » آلیکنر . . . در حال آج قایلر . چونکه بایسنک دین و حرثی مانع ترقی عد ایدن بو زواللر طبعیتک نانکور سینه سندن بازو و عرفان زوریلر بر دیلم اکک قوبار احق قدر اراجه به مالک دکلدیلر . بالکنر هابردلر : « بکرمنجی عصره مخالف ، اولمکه محکوم فکرلری یقاجنر » دیرلر . بقیله حق فکرلرک باشنده ایسه مطلقا « دین » وارددر . حالوکه بر ملتک درونی حیاتی ، وحیدی حیاتی بقیله اولمکه بقیله دینی کورمه ملک قدر آجیز حق بر حال بو قلد . عصرک مدنیته بر آلیاتی صنی دکل ، حقیقی بولاردن ملکته کتیرمک رفاهی نه قدر تامین ایدر سه بر ملتک درونی حیانتنه حرمتلرک والاهلرینی ملتک روخندن آلان بدیمات و اخلاق ده ایشته او کلن ابات و صناعی (ملی شکله قوبارق او زمان حقیقی مدنیته اورنایه چیقار . ضرب مدنیقی تدقیق ایدرکن کوکنی نردن الدینی او و تماسق لازمدر . شیمیدی بونی داهای اکی کلامق ایچون اسلامه اسناد ایدیلن تدی سیلرینی کله جک مقاله ده ارشد بر اجنر .

ادرنه مبموی
محمد شرف